

21. YÜZYIL
Türkiye Enstitüsü

Türk
Dış
Politikası
Gündemi

Ocak-2015

Gözde KILIÇ YAŞIN

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Brezilya'da

1 Ocak 2015

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ikinci kez Brezilya Devlet Başkanı seçilen Dilma Roussef'in yemin törenine katılmak üzere 31 Aralık 2014- 1 Ocak 2015 tarihlerinde Brezilya'ya bir ziyaret gerçekleştirdi.

Tören öncesinde Filistin Dışişleri Bakanı Riyad Maliki ile biraraya gelen Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, İsveç'in Filistin'i tanımasıyla beraber Filistin'i tanıyan BM üye sayısının 135'e ulaşmasından duyduğumuz memnuniyeti ifade etti. Türkiye'nin Filistin'e olan desteğinin devam edeceğinin altını çizen Dışişleri Bakanı, Gazze'nin yeniden inşası ve Filistin konulu Uluslararası Kahire Konferansı'nda Türkiye'nin 200 milyon dolarlık taahhütte bulunduğunu hatırlattı.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-cavusoglu-brezilya_da.tr.mfa

Yedinci Büyükelçiler Konferansı Sonuç Bildirisi

5-9 Ocak 2015

1. Dışişleri Bakanlığı tarafından 2008 yılından bu yana düzenli bir şekilde gerçekleştirilen Büyükelçiler Konferanslarının yedincisi, "Yeni Türkiye: Dış Politikada Süreklilik ve Değişim" temasıyla 5-9 Ocak 2015 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

2. Büyükelçiler Konferanslarında, ülkemizin yoğun dış politika gündeminde yer alan tüm konular kapsamlı bir şekilde değerlendirilmektedir. Geleceğe yönelik önceliklerin tespit edildiği ve planlamaların yapıldığı konferanslar, dış politikamızın uygulanmasında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlarla etkin bir eşgüdüm sağlanmasına da vesile olmaktadır. Kamu diplomasisi boyutu da bulunan konferanslar sayesinde ayrıca, kamuoyumuz dış politika önceliklerimiz hakkında bilgilendirilmektedir.

3. Yedinci Büyükelçiler Konferansı için belirlenen tema çerçevesinde, dış politikamızda devamlılık gösteren ve küresel dönüşüm dalgalarından etkilenen boyutların ele alındığı değerlendirmelerde, Türk dış politikasının süreklilik ve değişim unsurlarını birbirleriyle etkileşim içinde bünyesinde barındırdığı tespitinde bulunulmuştur.

"Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi temelinde yakın coğrafyamızdaki çeşitli ihtilafların ve krizlerin mevcudiyetine rağmen, bölgemizde bir barış, istikrar ve refah kuşağı tesis etmeye yönelik irademizin muhafaza edildiği teyid edilmiştir.

Türk Dış Politikası Gündemi

Buna ilaveten, ülkemizin ve vatandaşlarımızın çıkarlarını en etkin şekilde savunabilmek için, küresel siyasette ve ekonomide yaşanan dönüşüm süreçlerini takip etmenin, bunları tespit ederek olumlu şekilde yönlendirmeye çalışmanın önem taşıdığı kaydedilmiştir. Cumhuriyetimizin yüzüncü yıldönümünde, siyasetten ekonomiye ve kültüre kadar her alanda daha güçlü bir Türkiye yaratılması ülküsüne ulaşmak için dış politikada gerekli adımları atma iradesi vurgulanmıştır. Türkiye'nin, yeni dünya düzeninin daha adil, daha eşitlikçi, daha insani bir ekseninde tesis edilmesine yönelik katkılarının sürdürüleceğinin altı çizilmiştir. Ayrıca, Dışişleri Bakanlığının gelişen teknolojiyi en etkin şekilde kullanma ve mensuplarına çağın gerektirdiği bilgi birikimi ve donanımı kazandırma bakımından üstlendiği öncü role değinilmiştir.

Yakın coğrafyamızda sorunlardan ziyade işbirliği süreçlerine odaklanan yaklaşımımızın, geçmişte uzak coğrafyalar olarak adlandırılan bölgelere yönelik açılım politikalarımızın, öncülüğünü sürdürdüğümüz uluslararası ve bölgesel işbirliği süreçlerinin, kalkınma ve insani yardımlar alanında artan görünürlüğümüzün, evsahipliği yaptığımız uluslararası zirve ve toplantıların, ülkemizin uluslararası alandaki yükselen profilinin bir göstergesi olduğu ifade edilmiştir.

4. Yedinci Büyükelçiler Konferansı çerçevesinde, Büyükelçilerimizin katılımıyla çoğunluğu Sayın Bakanımızın başkanlığında gerçekleştirilen toplam 32 oturum düzenlenmiştir. Büyükelçilerimizi kabul eden Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın TBMM Başkanımız ve Sayın Başbakanımız hitaplarda bulunmuşlardır.

Büyükelçilerimiz, dört Başbakan Yardımcımız ve yedi Bakanımızla bir araya gelmişlerdir. Bu kapsamda, Başbakan Yardımcıları Sayın Bülent Arınç, Sayın Ali Babacan, Sayın Yalçın Akdoğan ve Sayın Numan Kurtulmuş'un yanı sıra, Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Volkan Bozkır, Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi Eker, İçişleri Bakanı Sayın Efkan Ala ve Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ömer Çelik Büyükelçilerimize hitap etmiştir.

Başbakan Yardımcısı Sayın Numan Kurtulmuş'un Büyükelçilerimize hitap ettiği oturuma ayrıca TİKA, AFAD, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanları ve Türk Kızılayı Genel Başkanı da katılmışlardır. Ülkemizin insani ve kalkınma yardımlarının da ele alındığı bu oturumda Türk Kızılayı Genel Başkanı tarafından bir sunum da yapılmıştır. Büyükelçilerimiz, ayrıca Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi Eker'in hitabında EXPO 2016 Antalya konusunda bilgilendirilmişlerdir.

Sayın Bakanlarımızın iştirakleriyle düzenlenen oturumlarda, dış politikamızla yoğun etkileşim içinde olan önemli konulara değinilmiş ve ülkemizin birçok alanda kat ettiği mesafe hakkında ilk elden bilgi alınmıştır. Yoğun bir etkileşim içinde gerçekleşen bu oturumlar, dış politikamızın uygulanmasında yakın mesai içinde bulunan kurumlarla daha etkin eşgüdümün sağlanması ve işbirliğinin daha da geliştirilmesi imkanlarının değerlendirilmesi bakımından son derece yararlı olmuştur.

Kabine üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilen oturumlara ilaveten, Genelkurmay II. Başkanı Org. Sayın Yaşar Güler'in ve MİT Müsteşarı Sayın Hakan Fidan'ın iştirakiyle güvenlik konularının ele alındığı, Sayıştay Başkanı Sayın Recai Akyel'in katılımıyla mali denetim, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) Başkanları Sayın Ömer Vardan ve Sayın Mithat Yenigün'ün katılımıyla işadamlarımızın yurtdışındaki faaliyetlerinin değerlendirildiği, Dışişleri Bakanlığı Ekonomik İşler Müsteşar Yardımcısı ve ülkemizin G-20 Sherpası Büyükelçi Ayşe Sinirlioğlu'nun sunumuyla G-20 Dönem Başkanlığımızın kapsamlı olarak görüşüldüğü oturumlar düzenlenmiştir.

5. Konferans vesilesiyle icra edilen Bakanlık içi çeşitli değerlendirme oturumlarında, Kuzey Amerika, Avrupa, Avrasya, Balkanlar, Güney Asya, Orta Doğu, Uzak Doğu, Afrika, Latin Amerika ve Karayipler bölgelerindeki gelişmeler ve bu coğrafyalardaki ülkelerle ikili ilişkilerimiz ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Körfez bölgelerindeki gelişmeler ve ilgili ülkelerle her alandaki ikili ilişkilerimiz değerlendirilmiştir.

Balkanlarla ilgili güncel gelişmeler muhtelif veçheleriyle gözden geçirilmiş; bölge ülkeleriyle ikili, bölgesel ve çok taraflı düzeylerdeki işbirliğimizin, başta ekonomik olmak üzere her alanda daha da güçlendirilmesi imkanları ele alınmıştır.

Türk Dış Politikası Gündemi

RF, Ukrayna, Moldova ve Belarus ile Orta Asya ve Güney Kafkasya ülkelerinin oluşturduğu "Avrasya" coğrafyasındaki genel görünüm siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel veçheleriyle ele alınmış ayrıca, başta RF-Ukrayna krizi olmak üzere uluslararası konjonktürün bölgeye olan etkileri değerlendirilmiştir.

Türk dış politikasının açılım gerçekleştirdiği bölgelerden birini oluşturan Asya-Pasifik bağlamında ülkemizin son yıllarda giderek artan ikili temaslarının ve bölgede açılan yeni diplomatik misyonların Türkiye'nin bölgeye attığı önemi göstermekte olduğu vurgulanmış ve ikili ilişkiler ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Avustralya ve Yeni Zelanda ile olan ikili ilişkilerimizin de gündeme geldiği oturumda, 2015'te Çanakkale Kara Savaşlarının 100. Yılı'nı Anma etkinliklerinin önemi vurgulanmıştır.

Afrika ile ilişkilerimizin ele alındığı oturumda ise, ikili ilişkilerin yanısıra, Afrika Birliği başta olmak üzere, kıtadaki bölgesel işbirliği örgütleriyle ilişkilerimizin geliştirilmesinin de önemine işaret edilmiştir. Bu oturuma katılan THY Genel Müdürü Temel Kotil de, Afrika'yla ilişkilerimizin gelişmesinde lokomotif görevi gören THY'nin kıtaya uçuşları konusunda önümüzdeki dönemde atılacak adımlar konusunda Büyükelçilerimize bilgi vermiştir.

Latin Amerika ve Karayipler (LAK) bölgelerinde bulunan ülkelerle ilişkilerimizin gündeminde yer alan hususlar, hem anılan ülkelerle ikili ilişkilerimiz, hem de LAK Bölgesine yönelik açılım politikamız perspektifinden ele alınmıştır. Açılım politikamız bağlamında, bölge ülkelerinin arzettiği potansiyel ve karşılaşılan sınamalar üzerinde durulmuştur.

Konferans sırasında ayrıca, AB, Kıbrıs ve 1915 Olayları gibi konuların ele alındığı tematik oturumlar da gerçekleştirilmiştir.

6. Ayrıca, idari ve personel konuları ayrı bir oturumda ele alınmıştır. Bakanlığımızın teknolojinin sunduğu imkanları en iyi şekilde kullanarak vatandaşlarımıza konsolosluk konularında sağlanan hizmetin etkinleştirildiği, ayrıca yurt içindeki ve yurtdışındaki kamuoylarıyla etkileşimin arttığı vurgulanmıştır. Tüm bu alanlarda ileriye dönük adımlar değerlendirilmiştir. Öte yandan, başlatılan E-vize uygulamasıyla 2013 Nisan ayından bu yana 6 milyonun üzerinde yabancıya vize verildiği, bu uygulamanın turizm ve ekonomi alanlarındaki olumlu etkileri kaydedilmiştir. Tarihimize ışık tutan Devlet Arşivimizin modern koşullarda korunmasını ve arşivin tasnif ve kullanımının kolaylaştırılmasını sağlamak için başlatılan, 65 milyon sayfa belgenin üç yıl içerisinde elektronik ortama aktarılmasının hedeflendiği Arşiv Otomasyon Projesi de üzerinde durulan hususlar arasında yer almıştır.

7. Büyükelçiler Konferansı'nın uluslararası boyutunu oluşturan yabancı konukların davet edilmesi uygulaması bu sene de sürdürülmüştür. Bu yılki konferans, dış politikamızda önceliğe sahip üç kıtadan ve ülkemiz için önem taşıyan üç uluslararası örgütten toplam altı üst düzeyli konuğun katılımıyla, en fazla sayıda yabancı konuğu ağırladığımız Büyükelçiler Konferansı olmuştur.

Bu çerçevede, Arjantin Dışişleri Bakanı Hector Timerman, Hollanda Dışişleri Bakanı Bert Koenders, Nijerya Dışişleri Bakanı Aminu Bashir Wali, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Thorbjørn Jagland, BM Mülteciler Yüksek Komiseri António Guterres ve UNESCO Genel Direktörü İrina Bokova Büyükelçilerimize hitap etmişlerdir.

8. Konferansın Çanakkale bölümünün hava muhalefeti nedeniyle gerçekleştirilememesi üzerine, 9 Ocak Cuma günü Ankara'da Çanakkale Savaşları'nın 100. yıldönümünü anmaya yönelik bir oturum gerçekleştirilmiştir.

Çanakkale Savaşları'nın Türk tarihi açısından önemine değinilen oturumda, 100. Yıldönümü vesilesiyle ev sahipliği yapacağımız etkinliklere yönelik hazırlıklar detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

9. Yedinci Büyükelçiler Konferansı, dış politika gündemimizdeki konuların değerlendirilmesi, geleceğe yönelik önceliklerimizin ele alınması ve dış politikada yakın işbirliği içerisinde bulunduğumuz kurumlarla eşgüdüm sağlanması bakımından yararlı olmuştur. Konferansa katılan altı üst düzeyli yabancı konuk, etkinliğin uluslararası boyutunu güçlendirmiştir.

Geleneksel hale gelen Büyükelçiler Konferansları, önümüzdeki yıllarda da düzenlenmeye devam edecektir. Gelecek yılki konferansın bir bölümünün, 2013 yılında hem Türk Dünyası Kültür Başkenti, hem de UNESCO Somut Olmayan Miras Başkenti olan Eskişehir'de yapılması kararlaştırılmıştır.

<http://www.mfa.gov.tr/yedinci-buyukelciler-konferansi-sonuc-bildirisi.tr.mfa>

Almanya'dan Türkiye'ye 'Suriye' çağrısı

12 Ocak 2015

Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun Berlin'de olduğu sırada, Alman yetkililerden Türkiye'ye çağrı geldi.

Alman iç istihbarat servisinin şefi Hans-Georg Maassen, Türkiye'nin radikal grupların Suriye'ye geçişini engellemek için daha fazla önlem alması gerektiğini söyledi.

Associated Press'in haberine göre, ARD televizyonuna konuşan Maassen, Suriye'ye giden radikallerin yüzde 90'ının Türkiye üzerinden gittiğini iddia etti.

Bu yüzden Türkiye'yi "kilit öneme sahip bir ülke" olarak tanımlayan Maassen, radikal grupların Suriye'ye geçmesinin engellenmesi için gösterilen çabaların kısmen başarılı olduğunu belirtti. Buna karşın söz konusu geçişlerin sayısının çok yüksek olduğunu ifade eden Alman yetkili, "Bundan ötürü, Türklerin daha fazla önlem alması giderek önem kazanıyor" dedi.

Almanya'dan en az 550 kişinin Suriye ve Irak'a giderek, radikal gruplara katıldığı belirtiliyor.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27948213.asp>

Türkiye'nin suçu Suriye'ye komşu olmak mı

13 Ocak 2015

Başbakan Ahmet Davutoğlu, Almanya Başbakanı Angela Merkel'le ortak basın toplantısında 'Teröristlerin Türkiye sınırından rahatça geçtiği' iddialarını soran bir gazeteciye, "Türkiye'nin suçu Suriye'ye komşu olmak mı?" diyerek şu yanıtı verdi: "Biz sınırlarımızı teröristlerin girip çıkması için değil, Esad rejiminden kaçan insanların kurtulması için açtık. Türkiye hiçbir terör örgütüne müsamaha göstermemiştir. Sadece Esad rejiminden kaçan insanlara kucak açmıştır."

PARİS'ten Almanya'ya geçen Başbakan Ahmet Davutoğlu, dün Almanya Başbakanı Angela Merkel ile bir araya geldi. Görüşmede Türkiye, İslam ve yabancı karşıtı PEGIDA hareketine karşı somut adımlar atılmasını isterken, Almanya yabancı savaşçıların Suriye ve Irak'a geçişini engellemek için ek tedbirler almasını gündeme getirdi.

Türk Dış Politikası Gündemi

Ortak basın toplantısında bir Alman gazeteci Davutoğlu'na, "Türk hükümetinin IŞİD'e karşı daha fazla önlem alması gerektiğini düşünüyor musunuz?" diye sordu. Davutoğlu ise sert bir şekilde yanıt vererek, "Biz sınırlarımızı açık tuttuysak, teröristlerin geçişi için değil, babası, annesi öldürülen çocukların, kocası öldürülen masum kadınların ülkemize gelip güvenlik bulmaları için açık tuttuk. Birileri Türkiye'yi suçlarsa, yarın sınırları kapatırız ama öbür tarafta Suriye rejiminin bombaları altında katledilen her çocuğun vebali, o sınırları kapatmamızı isteyenlerin üzerinde olur. Uluslararası toplum bu meseleyi çözmek zorunda" dedi.

7 BİN KİŞİYİ ENGELLEDİK

Davutoğlu, Paris'te süpermarkete terör saldırısı düzenleyen Amedy Coulibaly'nin hayat arkadaşı Hayat Boumediene'nin Türkiye üzerinden Suriye'ye geçtiğinin hatırlatılması üzerine de şunları söyledi: "Türkiye, her sene 35 milyon turist geldiği bir ülke. İsimlerine bakarak kimseyi terörist ya da terörist değil gibi bir kategoriye tabi tutamayız. İstihbarat gelmesi lazım ki 'Şu kişiler şüphelidir' diye, Türkiye gerekli tedbirleri alabilin. Ama bu kadın, Türkiye'ye Madrid'ten geliyor. Madrid'ten önce nerelere gitti bilemiyoruz. Şimdi bu konuda İspanya'yı suçlamak mümkün mü, Türkiye'yi suçlamak mümkün mü? Türkiye'nin tek suçu, Suriye'ye sınır olması mı? Biz her türlü istihbarat, işbirliğine hazırız. Gelen bilgiler çerçevesinde 7 bin kişinin sınırdan geçmesini engelledik. 1500, 2 bin kişiyi Avrupa ülkelerine geri gönderdik. Paris'teki dayanışma yürüyüşündeki gibi aynı duyarlılık İstanbul'daki terör saldırısında da Türkiye ile beraber gösterilmeliydi. Aynı duyarlılık Reyhanlı saldırısında da gösterilmeliydi."

BİLGİ PAYLAŞIMI OLMALI

Başbakan Merkel de bilgi paylaşımı olması gerektiğini vurguladı. Sınırları kontrol etmenin güçlüğüne dikkat çeken Merkel, "Türkiye ile çok iyi bir işbirliğimiz var. Bazı konularda görüş ayrılığı olabilir ama Türkiye ile güvenlik konusunda birlikte hareket ediyoruz. Özellikle terör konusunda omuz omuza duruyoruz" dedi.

AB İÇİN FİKRİM DEĞİŞMEDİ

Türkiye'nin AB üyeliğinin bir medeniyetler projesi olduğunu belirten Davutoğlu, 'Türkiye AB üyesi olsaydı, terörün belki de bu noktaya gelmemiş olacağını' söyledi. Bir Türk gazeteci Merkel'e Türkiye'nin AB üyeliği konusunda fikrinin değişip değişmediğini sordu. Merkel, "Hayır fikrim değişmedi. Ben müzakerelerin sürmesini destekliyorum. Hukuk devleti faslı açılacak ve bu fasıl müzakere edilecek" dedi. Merkel, Türkiye'nin AB üyeliği önünde Kıbrıs'ın büyük bir sorun olarak durduğunu belirtti.

MERKEL: İSLAM PARÇAMIZ

Merkel, eski cumhurbaşkanı Christian Wulff'un 'İslam Almanya'nın bir parçasıdır' sözüne atıfta bulunarak, kendisinin de aynı görüşte olduğunu belirtti. Almanya'da Müslümanlar ve diğer dinlere mensup kişiler arasında barışçıl bir birlikte yaşam istediklerini belirten Merkel, Almanya'daki üç milyonu aşkın Türk'ün Almanya ile Türkiye arasında canlı bir köprü oluşturduğunu belirtti. Merkel, Paris'teki saldırıyla ilgili, Müslümanların şiddeti kınamasının önemine dikkat çekti.

İŞBİRLİĞİ KONSEYİ

Davutoğlu, daha sonra geçen ağustos ayında kundaklanan Mevlana Camisi'nin inşaatına giderek burada incelemelerde bulundu. Başbakan Davutoğlu, "İtalya, İspanya ve Rusya ile olduğu gibi Almanya ile de yüksek düzeyde işbirliği konseyi kurmaya karar verdik" dedi.

AVRUPA'DAKİ TÜRKLERE ÇOCUK PARASI VAADI

BAŞBAKAN Davutoğlu, dün kaldığı Ritz Carlton Otel'de sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle kahvaltıda buluştu. Avrupa'da yaşayan vatandaşlara Türkiye'deki gibi çocuk parası vaat eden Davutoğlu, seçimlerde yurtdışında oy kullanmada kolaylık sağlanması için Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ile görüşmeler yapıldığını söyledi. Davutoğlu'nun vaatleri şöyle:

Seçimlerde oy kullanmak çok daha kolaylaştırılacak. ? Bir sonraki seçimlerde Avrupa'nın ayrı bir seçim bölgesi olması için çalışmalar yapılacak. ? İnsan hakları ihlallerini vatandaşların bildirmesi için Hot Line (Telefon hattı) kurulacak. Vatandaşlar yaşadıkları insan hakları ihlallerini telefonla doğrudan iletebilecek. ? Vatandaşlara, burada açtıkları davalarda maddi durumları yeterli değilse mahkeme ve avukat masrafları konusunda maddi destek su-

nulacak. ? Konsolosluklarda adalet ve aile müşavirlikleri açılacak. Bu müşavirlikler vatandaşlara aile sorunlarıyla ilgili destek sunacak. ? Eğitim ataşelikleri güçlendirilecek. Böylece Avrupa’da yaşayan vatandaşların çocuklarının daha iyi eğitim alması teşvik edilecek. ? Almanya ile Türkiye arasında gençlik köprüsü kurulacak. Alman ve Türk gençlerinin Türkiye’ye giderek yakından tanışmaları sağlanacak.

Türkiye’de başlattığımız gibi Avrupa’da yaşayan Türk vatandaşlarına da bir kereye mahsus çocuk parası verilecek. Birinci çocuk için 300 lira, ikinci çocuk için 400 lira ve üçüncü çocuk için 600 lira ödenecek. Eğer ebeveyn çocuk için açtığı banka hesabında 100 bin TL para biriktirirse devlet yüzde 15 yardım yapacak. ? Türkiye’de dini mezheplere eşit davranacağız. Süryanilere kilise inşaatı için izin verdik. Caferiler, Aleviler ve diğer dini mezhepler de eşit muamele görecektir.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27954457.asp>

7 bin hayalet IŞİD’çi var

13 Ocak 2015

Fransa saldırısı, dünyayı kara kara düşündüren bir gerçeği ortaya çıkardı. Suriye’de savaşan 15 bin IŞİD militanı olduğu biliniyor, ancak bunlardan sadece 7.800’ü ismen biliniyor. Diğerleri ‘turist’ gibi seyahat edebiliyor. Fransa’daki saldırılarla bağlantılı aranan Hayat Boumeddine (26) isimli kadın da bunlardan sadece biri.

PARİS’te IŞİD/El Kaide bağlantılı kişilerin Charlie Hebdo saldırısı, IŞİD tehdidinin Suriye, Irak ya da Yemen’le sınırlı olmadığını ortaya koydu. Örgüte karşı küresel düzeyde yapılan toplantılarda, ‘riskli profillerin paylaşımı’ konusunda uzlaşmaya varılmıştı. Son olarak kasım ayında Paris’te yapılan içişleri bakanları toplantısında ülkeler arası işbirliğinin artırılması kararlaştırıldı. Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın dört bir yanından IŞİD’e sempati duyan, katılmak üzere harekete geçen şüphelilere ait profiller paylaşılmaya başlandı. Türkiye’de güvenlik ve istihbarat makamlarına dün itibari ile gelen isim sayısı 7 bin 800’ü buldu.

SINIRLARDA YENİ MEKANİZMA

Suriye’nin Rakka kentini merkez tutan IŞİD’in insan kaynağı en çok Irak, Türkiye, Ürdün ve Lübnan üzerinden Suriye’ye giriyor. Türkiye, kendi veri bankasında isim yoksa ve bu konuda uyarılmamışsa, yasaları ihlal etmeyen hiçbir yabancı ülke vatandaşını engelleyemiyor. Son 6 ayda yaşanan gelişmelerin ardından önemli havalimanlarında terör uzmanları görevlendirildi ve şüpheli giriş-çıkışlar yakın markaja alındı.

AKÇAKALE’DEN SİNYAL

Fransa’daki terör saldırılarından sonra Türkiye istihbaratı, adı geçen şüphelilerin isimlerini kendi veri bankasında araştırdı ve sonuçlarını 1 saat içinde Fransa ile paylaştı. Hayat Boumeddiene’nin 2 Ocak’ta Türkiye’ye giriş yaptığı bilgisi de Fransa ile paylaşıldı. Boumeddiene, Fransa istihbaratının hedefinde olsa da Türkiye’ye gönderilen 500 kişilik listede ismi bulunmuyordu, bu nedenle rahatlıkla giriş yapmıştı. Fransız polisi, Türkiye’den giden bilgilere rağmen, 8 saat daha kadının baskın yapılan markette bulunduğu dair haberleri yaydı. Diğer taraftan Hayat’ın cep telefon numarası 8 saat sonra Türkiye’ye verildi ve sinyalleri üzerinden geçmişe yönelik yapılan taramada, İstanbul’a geldikten 4 gün sonra 8 Ocak’ta Akçakale’de bulunduğu tespit edildi. İstanbul polisi de otel kayıtlarından Fransız kadın ile giriş yaptığı Fransız vatandaşı arkadaşının İstanbul’daki izine ulaştı.

SIKINTI FRANSA’DAN KAYNAKLANIYOR

Ankara, Fransa’nın paylaşım konusundaki işbirliğini yetersiz buluyor. Çünkü, Fransa istihbaratı belirlediği IŞİD profilli vatandaşlarının listesini tam olarak paylaşmıyor. Yaklaşık 1200 profilden sadece 500’ü Ankara’ya bildirilmiş durumda. Türkiye ise suçüstü yakalamadığı sürece, Fransa’nın ismini bildirmedığı Fransızlara IŞİD üyesi muamelesi yapmıyor. Adı bildirilen Fransız vatandaşlarını ise Fransa’ya geri gönderiyor.

SINIR DIŞI EDİLDİ YİNE GELDİ

Türkiye’nin havaalanında yakalayıp, Marsilya’ya gönderdiği iki şüpheli Fransız, polis Paris’te beklediği için Fransa’ya giriş yapmıştı. İlginç bir örnek ise şöyle: “Türkiye’nin 29 Eylül’de Kilis’te yakalayıp 19 Ekim’de uçakla Paris’e gönderdiği IŞİD militanı Faradje Abidat (26), 1.5 ay sonra yine Türkiye’de yakalandı. Abidat’ı sorgulayıp,

Türk Dış Politikası Gündemi

aynı gün serbest bırakan Fransız İstihbaratı, 23 Ekim günü Ankara'ya "Otobüs ile Türkiye'ye geliyor" mesajı göndermişti. Ancak Abidat otobüsten çıkmadı. Abidat, Türkiye'de polisin dikkati sayesinde 7 Kasım günü Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde yakalandı. Yunanistan'dan feribotla gelen IŞİD üyesinin yanında 6 yetişkin ve 10 çocuktan oluşan üç aile de vardı.

FİRARI HAYAT RAKKA'YA MI GİTTİ

-FRANSA'da markete saldırı düzenleyen Amedy Coulibaly'nin (32) eşi Hayat Boumeddiene'nin (26), Türkiye'de kaldığı 6 günün sırrı çözülmeye çalışılıyor. İstihbarat birimleri, Boumedienne'nin 2 Ocak tarihinde Türkiye'ye geldiğini belirledi.

-Fransa'daki saldırılar sırasında Türkiye'de olduğu anlaşılan genç kadın, 8 Ocak tarihinde izini kaybettirdi. Hayat'ın Şanlıurfa Akçakale'den, IŞİD kontrolündeki Suriye'nin Rakka eyaletine bağlı Tel Abyad'a yasadışı yollardan geçtiği sanılıyor. Terör ve istihbarat birimleri, Hayat'ın Türkiye'de kaldığı süre içinde görüştüğü kişiler ve ilişkileri mercek altına aldı.

-MİT ve emniyet istihbaratı ile terör birimlerinin araştırmasına göre Hayat 2-3 Ocak'ta İstanbul'daydı.

-İstanbul'da 2 kişiyle görüşen Boumedienne 4 Ocak'ta uçakla Şanlıurfa'ya geldi. Boumeddiene'in, İstanbul ve Şanlıurfa'da bağlantı kurduğu 4 Türk vatandaşının kimliği belirlendi. Ancak Boumedienne'in yanında olduğu söylenen şahsın sırrı çözülemedi.

-Boumedienne'nin, 6-7-8- Ocak tarihlerinde Türkiye sınırları içinde olduğu, ancak kesin adresi ve temaslarının henüz tespit edilemediği, araştırmaların sürdüğü kaydedildi.

-Times gazetesine göre Hayat, Türkiye'den Fransa'yı 18 kez aradı. Türkiye'de bulunduğu sırada telefonundan en son sinyal, Coulibaly'nin kadın bir polisi öldürdüğü geçen perşembe geldi. Görüşme, Şanlıurfa Akçakale'den yapıldı. Boumeddiene'nin Türk telefonundan kayıtlara geçen son görüşmesi ise cumartesi günü Akçakale'nin karşısındaki, IŞİD'in kontrolündeki Tel Abyad'dan yapıldı. Hayat'ın Rakka'ya gitmiş olabileceği söyleniyor.

-Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Hayat hakkındaki bilgiler elde edilir edilmez, henüz Fransa makamları sormadan bunları kendilerine ilettiklerini söyledi.

http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27954549.asp?scenario_id=ilgiliHaber&action=click&label=HaberDetay1&wid_get_id=8678661726880819

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu KKTC'de

14 Ocak 2015

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu 14 Ocak 2015 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne bir çalışma ziyareti gerçekleştirdi. Bakan Çavuşoğlu ziyaret vesilesiyle KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Derviş Eroğlu, Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Sibel Siber, Başbakan Sayın Özkan Yorgancıoğlu ve Dışişleri Bakanı Sayın Özdil Nami ile bir araya geldi.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Doğu Akdeniz'in doğal kaynakları konusunda Kıbrıs Türk tarafının getirdiği önerileri görmezden geldiğini ve tek taraflı faaliyetlerini genişleterek devam ettirdiğini ifade eden Çavuşoğlu, "Rum tarafının Kıbrıs Türk halkının meşru hak ve çıkarlarını dikkate almadan yürüttüğü tek taraflı faaliyetlerine Türkiye'nin tepkisiz kalması elbette mümkün değildir." diye konuştu.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-cavusoglu-kktc_de.tr.mfa

Harf: Erdoğan'ın sözlerine şiddetle karşıyız

14 Ocak 2015

RADİKAL - Başkent Washington'da düzenlediği günlük basın toplantısında Dışişleri Bakanlığı Sözcü Yardımcısı Marie Harf, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu'yu, ikiyüzlü, terör

Türk Dış Politikası Gündemi

devleti başı diye niteledi” buna yorumunuz nedir sorusuna, “Şiddetle karşıyız” yanıtı verdi. Harf, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, Netanyahu’ya ilişkin açıklamalarını kendisinin dinleyip izlemediğini, izleyip dinledikten sonra bu konuyla ilgili daha çok konuşabileceğini belirtti.

Harf, “Yahudi karşıtlığının giderek yaygınlaşıp yaygınlaşmadığı sorusuna ise, “Genel olarak konuşursak, Yahudi karşıtlığı için hiçbir şey mazeret olamaz, nokta! Ülkelerin belli politikaları ile görüş birliğinde olmayabilirsiniz. Yahudi karşıtlığının her türlüsüne karşıyız, kimden, nereden gelirse gelsin. Birilerinin politikasını beğenmeyebilirsiniz, birilerinin çizdiği karikatürü beğenmeyebilirsiniz ama hiçbir şey şiddeti haklı kılmaz” diye cevap verdi.

‘ TÜRKİYE YABANCI MİLİTAN SORUNUNDAN EN ÇOK ETKİLENEN ÜLKE ’

Harf, Türkiye’nin coğrafi konumu nedeniyle, Suriye ve Irak’ta ele geçirdiği bölgelerde terör estiren IŞİD’e katılmak isteyen yabancı militanların geçişi sorunundan en çok etkilenen ülke olduğunu söyledi. Harf, IŞİD’e katılmak için Suriye’ye geçmek isteyen yabancı militanların saptanabilmesi ve sınır geçişinin önlenmesi için Türkiye ile çok yakın çalıştıklarını belirtti.

Suriye’ye yabancı militanların geçişiyle ilgili sorular üzerine, “Şunu kesinlikle biliyoruz ki, Suriye’ye yabancı militanların giriş ve çıkışı konusunda büyük bir sorun var. Bu çok ciddi ve zorlu bir sorun. Türkiye’nin içinde bulunduğu bölge ülkeleri ile bu sınırların denetlenmesi için birlikte çalışıyoruz” dedi.

Harf, bir gazetecinin “Biliyorum, Türkiye müttefikiniz ama, bu geçişleri durdurmak için gerekeni yapıyor mu?” sorusuna verdiği yanıtta da, “Çok zorlu bir sorun olduğunu biliyorlar. Tüm üye ülkelere Suriye’ye yabancı militan geçişini önlemeleri çağrısı yapan BM Güvenlik Konseyi kararı var. Sınırlar çok uzun ve çoğunlukla geçilmesi kolay. Türkiye ve öteki bölge ülkeleriyle, yabancı militanların saptanması ve bu geçişlerin önlenmesi için birlikte çalışıyoruz” dedi. Türkiye’nin, coğrafi konumu nedeniyle IŞİD’e katılmak isteyen yabancı militanların sınırı geçmeleri konusunda en çok etkilenen ülke olduğunu belirten Harf, Türkiye’nin de bu sorunun farkında olduğunu söyledi. Harf, “Bunun bir tehdit, sorun oluşturduğunu biliyorlar. Dolayısıyla kendileri ile çok yakın çalışıyoruz” diye konuştu. Harf, tüm girişimlere karşın sorunun sürdüğünün anımsatılması üzerine, “Her şey mükemmel demiyorum. Bu sınırlar çok büyük ve geçirgen. Suriye ve Irak çevresindeki ülkeler daha iyi bir iş yapmış olmaları gerektiğini biliyorlar. Ama çok zorlu bir sorun. Yalnızca bölge ülkeleri değil, Avrupa’dan gelen yada geri dönen yabancı militanları saptamak için de ortak çalışıyoruz” dedi.

http://www.radikal.com.tr/dunya/harf_erdoganin_sozlerine_siddetle_karsiyiz-1271777?scenario_id=ilgilihaber-radikal&action=click&label=haberdetay3&widget_id=7608429177198559

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev Türkiye’de

15 Ocak 2015

Ziyaret kapsamında gerçekleştirilen görüşmelerde Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey IV. Toplantısı’nın sonuçları değerlendirirken, dost ve kardeş iki ülke arasındaki ikili ilişkilerin ve işbirliği kapsamlı şekilde ele alındı. Görüşmelerde ayrıca, iki ülkeyi ilgilendiren bölgesel ve uluslararası gelişmeler hakkında da görüş alışverişinde bulunuldu.

Görüşmelerin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülke arasındaki ilişkilerin stratejik öneminin TANAP, Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve benzeri projelerle daha da artacağını kaydederek, “Azim, kararlılık ve siyasi irade her iki ülkede de mevcuttur; inşallah hedeflerimizde başarılı olacağız” şeklinde konuştu.

http://www.mfa.gov.tr/azerbaycan-cumhurbaskani-aliyev-turkiye_de.tr.mfa

Ermenistan’dan Erdoğan’a Yanıt Geldi

17 Ocak 2015

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Çanakkale Savaşları’nın 100. yıl dönümü dolayısıyla düzenlenecek anma törenleri için dünya liderlerine gönderdiği davete Ermenistan’dan yanıt geldi. Ermenistan resmi haber ajansı

Armenpress, Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan'ın, Erdoğan'ın davetine yanıt olarak kaleme aldığı mektubu yayınladı. Sarkisyan'ın, "Sevgili Cumhurbaşkanı, Çanakkale Savaşları'nın 100. yıldönümünü anma törenlerine katılmam için yaptığınız daveti aldım" sözleriyle başlayan mektupta, 1915 Olayları'na göndermeler yer aldı. Sarkisyan mektubunda, birkaç ay önce Erdoğan'ı 24 Nisan 2015'te düzenlenecek anma törenleri için Erivan'a davet ettiğini belirterek, "Ermeniler, misafir davete yanıt vermeden misafir tarafından konuk edilmeyi kabul etmez" ifadesini kullandı.

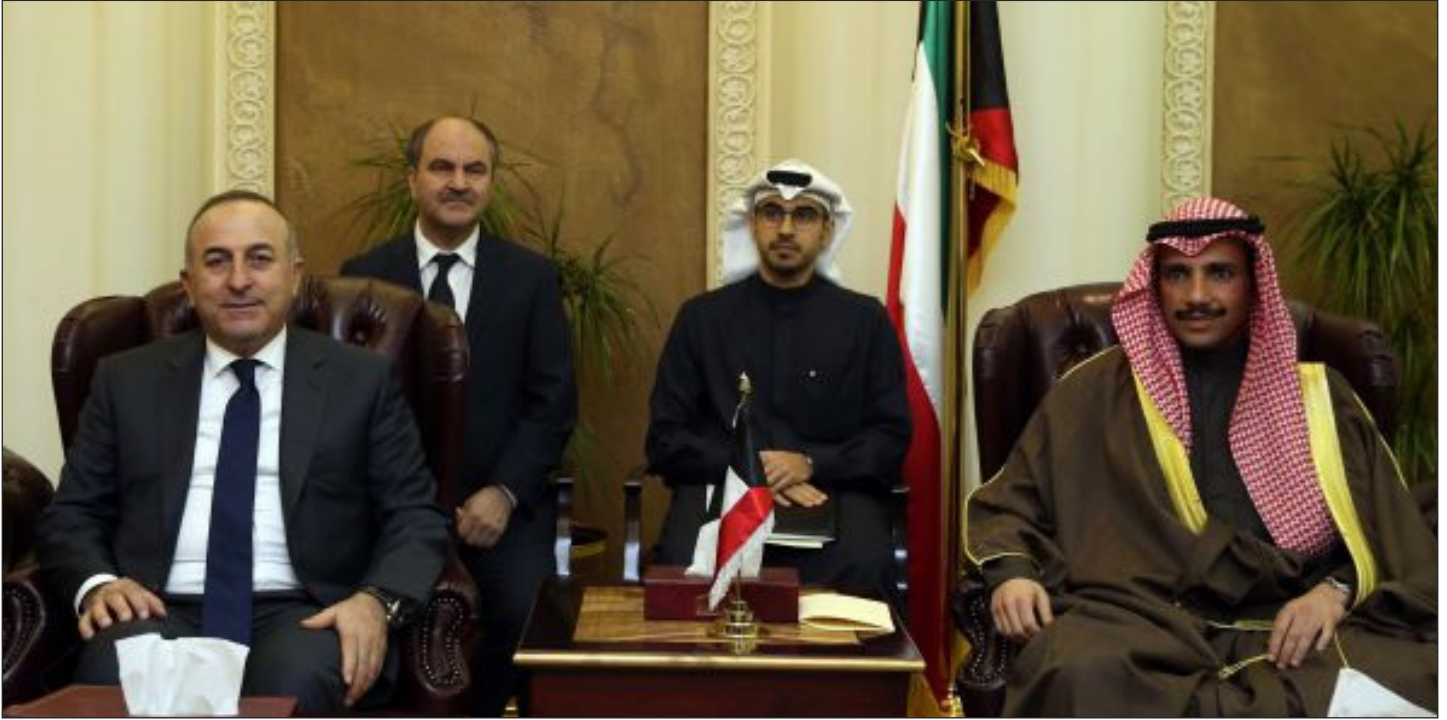
<http://www.sarizeybekhaber.com.tr/haberler/ermenistandan-erdogana-yanit-geldi-h1109.html>

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Kuveyt'te

17 Ocak 2015

Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu, 17-18 Ocak 2015 tarihlerinde Kuveyt'e resmi ziyaret gerçekleştirdi. Bakan Çavuşoğlu ziyareti kapsamında Kuveyt Emiri el-Cabir es-Sabah ve Başbakan Mübarek es-Sabah tarafından Emirlik Divanı'nda kabul edildi, mevkidaşı Şeyh Sabah el-Halid es-Sabah'la biraraya geldi.

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun Emir el-Cabir es-Sabah görüşmesinde başta Mısır olmak üzere, terörle mücadele, Irak ile ilişkiler ve bölgesel konulardaki son gelişmelerin yanı sıra ikili ilişkiler gündeme geldi. Görüşmelerde İki ülke arasındaki ekonomik, ticari ilişkiler ve iki ülke arasındaki ticaret hacmi ile karşılıklı yatırımların artırılması hususu da ele alındı.

Kuveyt Dışişleri Bakanı el-Halid es-Sabah'la görüşmesinin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, "Bölgesel konularda Kuveyt'le aynı düşünüyoruz. Önümüzdeki süreçte sorunların çözümü ve mevcut tehditlerin üstesinden gelmek için birlikte hareket etmeye devam edeceğiz" diye konuştu.

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu 2014 yılı Kasım ayı itibariyle beş yüz milyon doları aşan ticaret hacminin yetersiz olduğunu ve ortak hedefin ticaret hacmini "en kısa zamanda" bir milyar dolar seviyesine çıkarmak istediğini söyledi.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-cavusoglu-kuveyt_te.tr.mfa

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Katar'da

19 Ocak 2015

Ziyaret çerçevesinde Katar Emiri Şeyh Tamim bin Hamad Al Thani Başbakan Şeyh Abdullah bin Nasser Al Thani tarafından kabul edilen ve Katar Dışişleri Bakanı Khalid bin Mohammed Al Attiyah'la biraraya gelen Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun görüşmelerinde bölgesel gelişmeler başta olmak üzere ikili ilişkiler konusunda görüş alış-verişinde bulunuldu.

Görüşmelerde ekonomik ilişkilerin artırılması yönünde çalışmaların derinleştirilme hususunda ilke kararı alınmasının yanı sıra 2014 yılında iki ülke arasında kurulması kararlaştırılan Yüksek Stratejik İşbirliği Komitesi'nin bu yıl içerisinde gerçekleştirilmesi hususundaki ortak irade vurgulandı.

Görüşmelerde ayrıca 2015 yılının "Türkiye ve Katar Kültürel Yılı" olması nedeniyle, bu çerçevede düzenlenecek etkinliklerin ilişkilere sağlayacağı pozitif katkının altı çizildi.

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, Katarlı mevkidaşıyla görüşmesinin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında ise, siyasi ilişkiler, ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve ticaret hacminin artırılması, turizm ilişkilerinin artırılması ve bölgesel konularda görüş alışverişinde bulduklarını ifade etti. Bakan Çavuşoğlu ayrıca, Doha'ya Yunus Emre Kültür Merkezi açılacağını söyledi.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-cavusoglu-katar_da.tr.mfa

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Pakistan Meclis Başkanı Sadık'ı Kabul Etti

20 Ocak 2015

<http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/91994/cumhurbaskani-erdogan-pakistan-meclis-baskani-sadiki-kabul-etti.html>

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İran Meclis Başkanı Laricani'yi Kabul Etti

21 Ocak 2015

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Hilton Bomonti Otel'de kabul ettiği İran Meclis Başkanı Laricani, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 10. Konferansı vesilesiyle Türkiye'de bulunuyor.

<http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/91999/cumhurbaskani-erdogan-iran-meclis-baskani-laricaniyi-kabul-etti.html>

"Afrika'nın Önde Gelen Ülkelerinden Etiyopya İle Üst Düzey İlişkilerimizi Geliştiriyoruz"

22 Ocak 2015

Yaptığı açıklamada Cumhurbaşkanı Erdoğan, Etiyopya'nın yaklaşık 1 milyon 120 bin kilometrekarelik yüzölçümü, 97 milyonluk nüfusuyla Afrika'nın önde gelen ülkeleri arasında yer aldığını ifade ederek, Türkiye ve Etiyopya arasındaki üst düzey ziyaretlerin ilişkilerin ilerlemesine vesile olduğunu belirtti. Türkiye ile Afrika ülkeleri arasındaki ilişkilerin, birinci ve ikinci Afrika zirveleriyle ciddi manada pekiştiğini, en son Malabo'daki İkinci Türkiye-Afrika Zirvesi'nde de gerek sorunları, gerekse geleceğin barış dünyasının nasıl kurulacağı konusunda ülkelerin düşüncelerini ifade ettiklerini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk müteşebbislerin, girişimcilerin Türkiye'yi Afrika ülkelerinde ciddi manada temsil görevi üstlendiğini söyledi.

** "Etiyopya ile 2014 sonu itibarıyla 400 milyon dolar ticaret hacmine ulaşacağız. Temennimiz bunu en kısa zamanda 500 milyon dolara ulaştırmaktır. Her iki ülkenin toplam nüfusu 170 milyon gibi, bu ticaret hacmi bunun için çok çok küçük"

** Etiyopya'nın alt yapı, üst yapı çalışmalarında müteahhitlik firmalarımızın çok büyük katkıları olacaktır. Bütün bunlarla birlikte savunma sanayine yönelik adımlar atabiliriz, askerî iş birliği alanında müşterek adımlar atabiliriz” dedi. Addis Ababa Üniversitesi'nde Türkoloji bölümü kurulmasını arzu ettiklerini de dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, Yunus Emre Enstitüsü'nün müşterek çalışmaları için de gerekli zemini hazırlamak isteğinde olduklarını söyledi.

***“Paralel devlet yapılanmasına yönelik olarak da değerli dostum Desaleng ile konuştuk. Bu konudaki ulusal güvenliğimizi tehdit eden unsurlar noktasında, legal görünüm altındaki illegal örgüt noktasında, kendileri de ‘dost bir ülkemizde bu tür faaliyetleri olanlara biz de sıcak bakmayız’ dediler.” Dedi.

*** Etiyopya Başbakanı Desaleng şunları söyledi: “Hiçbir farklı oluşuma, hiçbir paralel yapılanmaya bu noktada imkân vermeyerek, sadece doğrudan hükümetlerin bu ve benzeri yatırım imkânlarını değerlendireceğimizi kendileriyle paylaştık. Türk hükümetinin onayı yoksa iş birliği de yok. Burada kurulmuş tüm kurumlara verdiğimiz mesaj çok net: Bizler her daim olduğu gibi bundan sonra da herhangi bir kuruluş ile iş birliğine giderken Türk hükümetinin desteğini ve onayını bekliyor olacağız. Bundan sonraki adımlarımızda nasıl bir yol takip edeceğimiz de ayan beyan ortadadır. Geçmişte iyi niyete dayalı iş birliklerimiz olmuş olsa bile, bundan sonra onların mahiyeti değişmiş ya da yapılanmalarında farklılığa gitmiş iseler bizler Türk hükümeti ile temaslarımızı yoğunlaştırarak, onların kılavuzluğu ve yönlendirmeleri doğrultusunda tasarruflarımızı kullanırız. Bize Türk hükümetinden farklı telkin gelirse gerekli tüm tedbirleri alır, gereken uygulamaları hayata geçiririz.”

<http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/92008/afrikanin-onde-gelen-ulkelerinden-etiyopya-ile-ust-duzey-iliskilerini-gelistiriyoruz.html>

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan çifte davet

22 Ocak 2015

Türkiye'nin Bağdat Büyükelçisi Faruk Kaymakcı, Irak Cumhurbaşkanı Fuad Masum'u ziyaret ederek, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Irak Cumhurbaşkanı'na hem Türkiye'ye ikili resmi ziyaret hem Çanakkale Kara Savaşlarının 100. Yıldönümü Anma Törenlerine ilişkin davetlerini ilettiler.

Görüşmede Büyükelçi Kaymakcı, Iraklılar ve Türklerin Çanakkale ve Kuttul Amare'de birlikte şehit olduklarını, bu iki cephenin Birinci Dünya Savaşı'nda zafer elde edilen cephelemler olduğunu, Çanakkale ve Kuttul Amare zaferleriyle Türkler ve Iraklıların birlikte övünmesi gerektiğini kaydetti ve Çanakkale 100. yıl törenlerine Irak'tan katılımın özel anlam ifade edeceğini kaydetti.

Son üç ayda gerçekleşen karşılıklı ziyaretlerle ikili ilişkilerin normal seyrine girmekte olduğunu belirten Büyükelçi Kaymakcı, Irak Cumhurbaşkanı Masum'u da uygun olan en kısa zamanda Türkiye'de ağırlandığından mutluluk duyulacağını kaydetti.

Süleymaniye'den Şeyh Mahmud Hafid ve beraberindekiler Basra saldırısında Osmanlı saflarında yer aldı

Türkiye-İrak ilişkilerini stratejik olarak tanımlayan Cumhurbaşkanı Fuad Masum'un, Çanakkale Kara Savaşlarının 100. Yıldönümü Anma Törenleri'ne katılma niyetini ve bundan önce de Türkiye'ye resmi bir ziyaret gerçekleştirme arzusunu dile getirdiği öğrenildi. Cumhurbaşkanı Fuad Masum'un ayrıca Süleymaniye'den Şeyh Mahmud Hafid ve beraberindekilerin İngiliz saldırısı sırasında 1914-1915 yıllarında Basra'ya kadar inerek Osmanlı Ordusu saflarında İngiliz güçlerine karşı savaştığını belirttiği öğrenildi. Türkiye Büyükelçisi Faruk Kaymakcı'nın Türkiye'nin DEAŞ'la mücadelede Irak'ın yanında olduğunu, yerlerinden edilmiş Iraklılar için Türkiye'nin insani yardımlarını sürdürdüğünü de Irak Cumhurbaşkanı'na aktardığı kaydedildi.

<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/28028079.asp>

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suudi Arabistan Kralı Abdullah'ın Cenaze Törenine Katıldı

23 Ocak 2015

Kral Abdullah bin Abdulaziz'in cenaze namazının kılınacağı İmam Türki bin Abdullah Camisi'ne giden Cumhurbaşkanı Erdoğan, burada Kral Selman bin Abdulaziz'e başsağlığı diledi.

Daha sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan, Katar Şeyhi Temim bin Hamed al-Sani, Kuveyt Emiri Şeyh Sabah, BAE Devlet Başkanı Şeyh Muhammed bin Zayid ve Pakistan Başbakanı Navaz Şerif ile çok sayıda devlet ve hükümet başkanının katılımıyla Abdullah bin Abdulaziz'in cenaze namazı kılındı.

<http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/92024/cumhurbaskani-erdogan-suudi-arabistan-krali-abdullahin-cenaze-to-renine-katildi.html>

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cibuti'de Temel Atma Törenlerine Katıldı

24 Ocak 2015

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Cibuti Cumhurbaşkanı İsmail Ömer Guelleh, Cumhurbaşkanlığı Sarayı'ndaki basın toplantısının ardından, Burhan Bey Caddesi Yenileme Projesi, İstanbul Meydanı ve Ahmet Mazhar Bey Şehitlik Anıtı için düzenlenen temel atma törenine katıldı.

<http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/92034/cumhurbaskani-erdogan-cibutide-temel-atma-torenlere-katildi.html>

Cumhurbaşkanı Erdoğan Somali’de

25 Ocak 2015

Karşılamanın ardından Havalimanı Yeni Terminal Binası’na geçen Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Somali Cumhurbaşkanı Şeyh Mahmud, terminal binasının açılışını gerçekleştirdiler.

Cumhurbaşkanı Erdoğan açılışta yaptığı konuşmada, Terminal binasının açılışında bir arada bulunmaktan duyduğu memnuniyeti ifade ederek, “Terminal binasını çok sıkıntılar çekmiş olan Somali’imize hayırlar getirmesini Allah’tan temenni ediyorum” dedi. Aden Havalimanı’nın yapımını üstlenen Kozuva Şirketler Grubu’na teşekkür eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, başarılarının artarak devam etmesi dileğini ifade etti.

<http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/92043/cumhurbaskani-erdogan-somalide.html>

Davutoğlu, Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Szijjarto’yu kabul etti

26 Ocak 2015

Davutoğlu, Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Szijjarto’yu kabul etti. Başbakanlık Merkez Bina’daki kabul, basına kapalı yaklaşık yarım saat sürdü.

http://www.aksam.com.tr/siyaset/davutoglu-macaristan-disisleri-ve-dis-ticaret-bakani-szijjartoyu-kabul-etti/haber-376184?utm_source=oku.net&utm_medium=site&utm_campaign=trafik

Die Welt: ‘Erdoğan kazanmak ya da şehit olmak istiyor’

27 Ocak 2015

Alman Die Welt gazetesinde Boris Kalnoky, Christoph B. Schiltz ve Daniel Friedrich Sturm tarafından Erdoğan için hazırlanmış uzun bir makale yayımlandı. Gazetenin dün yayınlanan baskısında yer alan makalenin başlığı ‘Kefen Erdoğan’ın sembolü oldu’.

Erdoğan’ın askeri darbe söylemlerini kullanarak, Türkiye’de demokrasiyi peyderpey yürürlükten kaldırıp, büyük devlet olma hayelleri içinde ‘yeni bir dini kuşak yaratmak’ istediği belirtilen makalede, Avrupa Birliği ile sürdürülen müzakere sürecinin her iki taraf açısından da çıkmazlarla kuşatıldığı hatırlatılıyor.

ERDOĞAN PADİŞAH VE HALİFE OLMAK İSTİYOR

Erdoğan’ın devasa saray ve camiler yaptırarak, Osmanlı özentisi içinde padişah ve halife olmak istediği gibi çarpıcı iddiaların bulunduğu makalede ‘Ankara’daki saray ile İstanbul’da yapımına başlanan 30 bin kapasiteli devasa cami yalnızca gösteriş merakından değil, aynı zamanda İslam dünyasında kendisine saygı ve prestij kazandırıp halife olma hayellerinin de bir sonucudur’ ifadelerine yer veriliyor.

İstanbul’da inşaa ettirilen caminin avlusuna Erdoğan’ın türbesini yaptırmak istediği belirtilen makalede, Erdoğan’ın içinde bulunduğu ruh halinin ‘emperyal psikoloji’ olduğunun altı çiziliyor.

İsrail’e ‘Hitler’den daha beter’ ve ‘çocuk katili’ diyen Erdoğan’ın, 300 bin insanın ölümünden sorumlu tutulan Sudan diktatörü Ömer El Beşir’den söz ederken, ‘Kötü bir şey yapmış olamaz; çünkü o bir Müslüman’ dediği hatırlatılıyor.

‘YA KAZANMAK YA ŞEHİT OLMAK İSTİYOR’

Makalede, Erdoğan’ın iktidara geldiği dönemde askeri darbe tehlikesine karşı demokrasiyi kökleştirme söyleminde bulunduğu, buna karşın demokrasiyi Türkiye’den söküp atmak için ne gerekiyorsa yaptığına işaret edilerek; ‘Cumhuriyetin kurucusu Atatürk’ün doğum günü yerine Muhammed’in doğum günü kutlamaları yapılıyor (...) Laik Türkler, yaşadıkları evlerini satıp, o bölgelerden taşınıyorlar. Çocuklarının geleceği için...’ yorumları yapılıyor. Polis teşkilatının AKP teşkilatına bağlı parti teşkilatı gibi çalıştığı, ulusal istihbaratın doğrudan Erdoğan’a bağ-

Türk Dış Politikası Gündemi

landığı, öğretim görevlilerinden öğrencilere kadar hiç kimsenin demokratik eleştiri ve muhalefet haklarından yararlanamadığı bir ülke diye Türkiye’den söz ediliyor.

“Ateistlerden terörist gibi söz edilirken, karikatüristler hakkında onlarca davanın açılıyor” denilen yazıda Suriye’deki İslamcı El Nusra Cephesi’ne doğrudan silah yardımı yapılırken, IŞİD için Türkiye’nin Erdoğan sayesinde geçiş ülkesi haline getirildiği belirtiliyor.

Erdoğan’ın, ‘Biz bu yola kefenimizle çıktık ifadesinden de anlaşılacağı gibi, Erdoğan, ya kazanmak istiyor ya da şehit olarak ölmek” ifadelerine yer veriliyor.

<http://haber.sol.org.tr/medya/die-welt-erdogan-kazanmak-ya-da-sehit-olmak-istiyor-106300>

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Uluslararası Holokost Anma Günü etkinliklerine katılmak için Polonya’ya gitti.

27 Ocak 2015

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Auschwitz-Birkenau Ölüm Kamplarında 27 Ocak 2015 tarihinde düzenlenen üst düzeyli anma töreninde ülkemizi temsil etti. Dışişleri Bakanımızın heyetinde Türk Musevi Cemaatinden yetkililer de hazır bulundu. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Auschwitz Birkenau Kampı’nın kurtarılmasının 70. yıl dönümü anma törenlerinin ardından, “Hepimizin ortak amacı, 70 yıl önce 1 milyon insanın acımasız bir şekilde burada öldürülmesini anmak ve ‘bir daha böyle şeyler tekrar edilmesin’ mesajı vermektir.” diye konuştu.

<http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-cavusoglu-uluslararasi-holokost-anma-gunu-etkinliklerine.tr.mfa>

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Türkmenistan’da

28 Ocak 2015

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu 28-29 Ocak 2015 tarihlerinde Türkmenistan’a resmi bir ziyaret gerçekleştiriyor. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu ziyareti çerçevesinde Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhamedov tarafından kabul edilirken ayrıca Türkmen mevkidaşı Raşid Meredov ile bir araya geldi. Görüşmelerde iki ülke arasında mükemmel seyreden siyasi ilişkilerin yanısıra ekonomik, askeri ilişkiler ve eğitim konuları ele alındı. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, iki ülke arasındaki üst düzey görüşmelerin önemine değinerek, **son yedi yılda 14 defa liderler düzeyinde görüşme yapıldığını** ve bunların iki ülke ilişkilerine birçok alanda olumlu etki ettiğini bildirdi.

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun Türkmenistan Dışişleri Bakanı Meredov ile görüşmesinde ise ekonomik ve ticari alanlardaki ilişkilerimizin geliştirilmesi ve karşılıklı yatırımların teşviki konusunda görüş alışverişinde bulunuldu. Enerji güvenliği, ulaştırma konularında işbirliği imkanlarının da ele alındığı görüşmede Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu Türkiye'nin 2,6 milyar dolar düzeyindeki ihracatının bu sene artacağını, ekonomik ilişkilerin daha ileriye taşınacağını dile getirdi.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-cavusoglu-turkmenistan_da.tr.mfa

Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısı Aşkabat'ta gerçekleştirildi.

29 Ocak 2015

Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısı 29 Ocak tarihinde Aşkabat'ta gerçekleştirildi. Bu yıl ikincisi düzenlenen toplantının ilki Mayıs 2014'te Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenmişti.

Toplantı kapsamında üç ülkenin Dışişleri Bakanları arasında siyasi, ekonomik ve kültürel konular başta olmak üzere geniş yelpazedeki konularda görüş alışverişinde bulundu.

Toplantıların ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Türkiye,

Azerbaycan ve Türkmenistan arasında güçlü tarihi, kültürel, siyasi ve iktisadi bağlar bulunduğunu ifadeyle tarafların hedefinin, bu bağlar temelinde ilişkileri daha da derinleştirmek ve güçlendirmek olduğunu dile getirdi.

Özellikle enerji alanında işbirliği konusunun değerlendirildiğini ifade eden Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, Avrupa'daki gelişmelere bakıldığında, enerji kaynaklarının nasıl çeşitlendirilebileceğinin ve enerji arz-talep güvenliğinin sürekli gün-

demde olduğunu vurguladı. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, görüşmelerde Hazar bölgesinde çıkan hem Türkmen hem de Azerbaycan gazının, Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine kadar güvenli bir şekilde nasıl ulaştırılabileceği konularını ele aldıklarını belirtti.

Toplantıların bundan sonraki süreçte Liderler Zirvesine dönüştürüleceğini belirten Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, bunun ülkelerin birbirine verdikleri önemin bir göstergesi olduğunu ve önümüzdeki yıllarda Türkmenistan, Azerbaycan ve Türkiye ilişkilerinin her alanda çok daha güçlü olacağını söyledi.

http://www.mfa.gov.tr/turkiye_azerbaycan_turkmenistan-uclu-disisleri-bakanlari-toplantisi-askabat_ta-gerceklestirildi.tr.mfa

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Afrika Birliği Zirvesi'ne katıldı

31 Ocak 2015

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu 30-31 Ocak 2015 tarihlerinde Addis Ababa'da düzenlenen Afrika Birliği Zirvesi'ne katılmak üzere Etiyopya'ya bir ziyaret gerçekleştirdi. Bu yıl 24.sü düzenlenen Afrika Birliği Zirvesi'nin teması "Kadının Güçlendirilmesi ve 2063 Afrika Gündemine Yönelik Kalkınma Hedefleri" olarak belirlendi.

Türkiye, 2005 yılında gözlemci üye olduğu, 2008 yılında ise stratejik ortak olarak kabul edildiği Afrika Birliği'nin her yıl Ocak ve Haziran aylarında yapılmakta olan ve Afrikalıları ilgilendiren meselelerin ele alındığı Zirve toplantılarına üst seviyede katılmaya özen göstermektedir.

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu zirve kapsamında Afrika Birliği yetkilileri başta olmak üzere, muhataplarıyla ikili ve bölgesel konularda görüş teatisinde bulundu. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu ayrıca, 19-21 Kasım 2014 tarihlerinde Ekvator Ginesi'nin başkenti Malabo'da düzenlenen II. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi sonuçlarını karşıtlarıyla değerlendirme fırsatı buldu.

Türkiye'nin Çin ile Hindistan ile birlikte Afrika kıtasının 3 stratejik ortağından biri olduğunun altını çizen Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, "Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Türk Kızılayı, Türk Hava Yolları, kıtanın her yerindeki 39 Büyükelçiliğimiz, diğer kuruluşlarımız, iş adamlarımız ve insani yardımlarımızla Afrika'nın hemen hemen her bölgesinde varız. Güçlü bir işbirliğimiz var ve bunu geliştirmek istiyoruz." diye konuştu.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-mevlut-cavusoglu-afrika-birligi-zirvesi_ne-katildi.tr.mfa